

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
Харківська національна академія міського господарства

Б.М. Коржик

Програма і робоча програма
навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності»

(для студентів 1 курсу денної форми навчання галузі знань 1702
«Цивільна безпека», напряму підготовки 6.170202 - «Охорона праці»)

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» (для студентів 1 курсу денної форми навчання галузі знань 1702 «Цивільна безпека», напряму підготовки 6.170202 - «Охорона праці») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Б.М. Коржик – Х.: ХНАМГ, 2010. – 11 с.

Укладач: Б.М. Коржик

Рецензент: Ю.І. Жигло

У виданні міститься програма навчальної дисципліни і робоча програма навчальної дисципліни, тематичний план, зміст за модулями й темами, плани лекційних занять, завдання до самостійної та індивідуальної роботи студентів, питання до самоконтролю знань, перелік рекомендованої літератури, заходи поточного та підсумкового контролю знань студентів.

Затверджено на засіданні кафедри «Безпека життєдіяльності»,
протокол № 7 від 4.02.2010

Коржик Б.М., ХНАМГ, 2010

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Програма навчальної дисципліни.....	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	6
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни.....	7
2. Робоча програма навчальної дисципліни.....	8
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	8
2.2. Тематичний план дисципліни.....	8
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та формами навчальної роботи студента.....	8
2.3.1. Лекційний курс.....	9
2.4. Самостійна навчальна робота студента.....	9
2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	10
2.6. Інформаційно-методичне забезпечення.....	10

Вступ

Відповідно до навчального плану дана програма розроблена для напряму підготовки 6.170202 «Охорона праці». Розглядаються основні етапи розвитку науки про захист людини від впливу техногенного виробничого середовища; стан охорони праці на сучасному етапі в Україні та інших країнах; концепція сталого розвитку людського суспільства; теоретичні основи єдиної системи безпеки в державі. Всі ці розділи розглядаються в їх діалектичній єдності і історичній послідовності розвитку.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

- ГСВОУ МОНУ «Освітньо-кваліфікаційна характеристика підготовки бакалавра напряму підготовки 6.170202 «Охорона праці», 2009 р.
- ГСВОУ МОНУ «Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра напряму підготовки 6.170202 «Охорона праці», 2009 р.
- СВО ХНАМГ «Навчальний план напряму підготовки 6.170202 «Охорона праці» освітньо-кваліфікаційного рівню бакалавр, 2009 р.

Програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» ухвалена випускаючою кафедрою «Безпека життєдіяльності»

(протокол № 7 від 4.02.2010 р.) та Вченою радою факультету «Електричний транспорт».

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1 Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни: Загальний огляд етапів розвитку науки про захист людини від шкідливого та небезпечного впливу техногенного виробничого середовища. Основні принципи державної політики України з питань охорони праці. Соціальний захист потерпілих в умовах сучасного промислового виробництва.

1.1.2. Предмет вивчення у дисципліні: законодавча та нормативно-правова база охорони праці щодо принципів державної політики в цій галузі; концепція формування цілісної системи знань з питань охорони праці; теоретичні основи єдиної системи безпеки в державі і соціальний захист від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки бакалавра.

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Вихідна	Дисципліни професійної та практичної підготовки бакалавра

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Вступ до спеціальності — (1,5/54)

ЗМ 1.1. Етапи розвитку охорони праці та її сучасний стан в Україні.

1. Суспільство та розвиток суспільних виробничих відносин.
2. Стан охорони праці в Україні та інших країнах світу.
3. Основні принципи державної політики України в галузі охорони праці.
4. Законодавче регулювання питань охорони праці.
5. Концепція формування цілісної системи знань з охорони праці

ЗМ 1.2. Теоретичні основи єдиної системи безпеки в Україні.

1. Формування державної системи гарантування прав людини на надійну безпеку.
2. Виробничі шкідливості та професійні захворювання.
3. Травматизм виробничого та побутового характеру.
4. Соціальний захист потерпілих на виробництві.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості та знання)	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
Студент повинен вміти реалізовувати принципи державної політики в галузі охорони праці на основі законодавчої та нормативно-правової документації; будувати соціально-економічні відносини між членами трудового колективу на правовій основі і демократичних принципах.	Виробнича: організація та забезпечення нешкідливих і безпечних умов праці на робочих місцях та території підприємства. Соціально-виробнича: участь в управлінні охороною праці на відповідному рівні; контроль стану охорони та безпеки праці на робочих місцях; організація та проведення навчання і інструктажів з питань охорони праці.	Проектувальна: участь у розробці проектної документації з урахуванням сучасних технологій та вимог охорони праці. Організаційна: організація робочих місць відповідно нормативно-правовим актам охорони праці на основі сучасних техніко-економічних розробок. Управлінська: участь у оперативно-методичному забезпеченню безпечних та нешкідливих умов праці.

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Основи охорони праці. Підручник / За ред. К.Н. Ткачука і М.О. Халімовського . - К.: Основа, 2006. - 472 с.
2. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про охорону праці». - К., 21.11.2002 р., №229-IV.
3. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності». - К., 23.09.1999 р., №1105-XIV.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності»

Мета: Огляд етапів розвитку науки про захист людини від негативного впливу середовища. Принципи державної політики з питань охорони праці. Соціальний захист працюючих в умовах сучасного промислового виробництва.

Предмет вивчення у дисципліні: Законодавча та нормативно-правова база принципів державної політики в галузі охорони праці. Концепція формування цілісної системи знань з питань охорони праці. Теоретичні основи єдиної системи безпеки в Україні. Соціальний захист від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві.

Модуль 1. Вступ до спеціальності — (1,5/54).

ЗМ 1.1. Етапи розвитку охорони праці та її сучасний стан в Україні — (1,0/36).

ЗМ 1.2. Теоретичні основи єдиної системи безпеки в Україні — (0,5/18)

Аннотация программы учебной дисциплины «Введение в специальность»

Цель: Обзор этапов развития науки о защите человека от отрицательного воздействия производственной среды. Принципы государственной политики по вопросам охраны труда. Социальная защита работающих в условиях современного промышленного производства.

Предмет изучения в дисциплине: Законодательная и нормативно-правовая база принципов государственной политики в области охраны труда. Концепция формирования цельной системы знаний по вопросам охраны труда. Теоретические основы единой системы безопасности в Украине. Социальная защита от несчастных случаев профессиональных заболеваний на производстве.

Модуль 1. Введение в специальность — (1,5/54).

СМ 1.1. Этапы развития охраны труда и ее современное состояние в Украине — (1,0/36).

СМ 1.2. Теоретические основы единой системы безопасности в Украине — (0,5/18).

Annotation of the curriculum of the discipline «Introduction to speciality».

The aim : the survey of the science on human protection from harmful influence of production. The principles of the state policy on labour protection. Social safety of people working in the conditions of modern industrial production.

The subject of the studies: legal and normative fundamentals of the principles of the state policy in the field of labour protection. The concept of the formation of an integral knowledge on the problems of the problems of labour protection. Theoretic basis of a single protection system in Ukraine. Social safety from accidents and professional diseases at production.

Module 1. Introduction to speciality.

СМ 1.1. The stages of labour protection development and its current state in Ukraine.

СМ 1.2. Theoretic basis of a single safety system in Ukraine.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

(за робочими навчальними планами денної форми навчання).

Напрямок підготовки (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит/годин	Семестри	Години								Іспити (семестри)	Заліки (семестри)
			Аудиторні	У тому числі			Самостійна робота	У тому числі				
				Лекційні	ПЗ, семінари	Лабораторні роботи		КР	КП/Кур	РГР		
6.170202 «Охорона праці»	1,5/54	1	18	18	-	-	36	-	-	-	-	1

2.2. Тематичний план дисципліни

Модуль 1. Вступ до спеціальності — (1,5/54)

ЗМ 1.1. Етапи розвитку охорони праці та її сучасний стан в Україні — (1,0/36)

1. Суспільство та розвиток суспільних виробничих відносин.
2. Стан охорони праці в Україні та інших країнах світу.
3. Основні принципи державної політики України в галузі охорони праці.
4. Законодавче регулювання питань охорони праці.
5. Концепція формування цілісної системи знань з охорони праці.

ЗМ 1.2. Теоретичні основи єдиної системи безпеки в Україні — (0,5/18).

1. Формування державної системи гарантування прав людини на надійну безпеку.
2. Виробничі шкідливості та професійні захворювання.
3. Травматизм виробничого та побутового характеру.
4. Соціальний захист потерпілих на виробництві.

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та формами навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекції	Практ. заняття	Лабор. роботи	СРС
Модуль 1	1,5/54	18	-	-	36
ЗМ 1.1.	1,0/36	10	-	-	26
ЗМ 1.2.	0,5/18	8	-	-	10

2.3.1. Лекційний курс

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	6.170202 «Охорона праці»
ЗМ 1.1. Етапи розвитку охорони праці та її сучасний стан в Україні.	10,0
Тема 1. Суспільство та розвиток суспільних виробничих відносин.	2,0
Тема 2. Стан охорони праці в Україні та інших країнах світу.	2,0
Тема 3. Основні принципи державної політики України в галузі охорони праці.	2,0
Тема 4. Законодавче регулювання питань охорони праці.	2,0
Тема 5. Концепція формування цілісної системи знань з охорони праці.	2,0
ЗМ 1.2. Теоретичні основи єдиної системи безпеки в Україні.	8,0
Тема 6. Формування державної системи гарантування прав людини на надійну безпеку.	2,0
Тема 7. Виробничі шкідливості та професійні захворювання.	2,0
Тема 8. Травматизм виробничого та побутового характеру.	2,0
Тема 9. Соціальний захист потерпілих на виробництві.	2,0
Усього	18,0

2.3.2. Практичні заняття — не передбачено навчальним планом

2.3.3. Лабораторні заняття - не передбачено навчальним планом

2.4. Самостійна навчальна робота студента

Організація самостійної роботи проводиться відповідно до нормативних вимог (Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах. Затверджено Наказом Міністерства освіти України №161 від 2.06.1993 р.).

При викладанні дисципліни передбачається самостійне вивчення студентами певного матеріала (20 годин), консультації на кафедрі (6 годин), виконання контрольної роботи (10 годин). Усього — 36 годин самостійної роботи студентів.

Самостійне поглиблене вивчення матеріала включає:

Тема 1 - 2 год.; Тема 2 - 2 год.; Тема 4 - 4 год.;

Тема 5 - 4 год.; Тема 6 — 4 год.; Тема 9 — 4 год.

В другій половині семестру студент самостійно виконує контрольну роботу, яка складається з реферативного завдання. Пояснювальна записка містить 6-8 аркушів формату А-4, де наводяться нормативні визначення, теоретичні викладки, аналітичний огляд проблеми.

Усього на виконання контрольної роботи передбачено 10 годин СРС.

2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту (денна форма навчання).

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
Модуль 1. Поточний контроль	100
ЗМ 1.1. Контрольне опитування	30
ЗМ 1.2. Тестування	30
Семестрове завдання (контрольна робота)	40
Підсумковий контроль по модулю 1 (залік)	-
Всього за модулем 1	100

2.6. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується (теми)
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Основи охорони праці. Підручник / За ред. К.Н. Ткачука і М.О. Халімовського. - К.: Основа, 2006. - 472 с. 2. В.Ц. Жидецький. Основи охорони праці. Підручник. - Львів: Афіша, 2004. - 346 с.	ЗМ 1.1., т. 1-5; ЗМ 1.2., т. 6-9 ЗМ 1.1., т. 2-4; ЗМ 1.2., т. 6-9
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
1. Закон України «Про внесення змін до закону України «Про охорону праці». - К., 21.11.2002 р., №229-IV. 2. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності». - К., 23.09.1999 р., №1105-XIV. 3. http://www.dnopr.kiev.ua Нормативні документи.	ЗМ 1.1.; ЗМ 1.2. ЗМ 1.2., т. 6,9 ЗМ 1.1.; ЗМ 1.2.

Навчальне видання

Коржик Борис Михайлович

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності»
(для студентів 1 курсу денної форми навчання галузі знань 1702 «Цивільна
безпека», напряму підготовки 6.170202 - «Охорона праці»)

План 2010, поз. 117 Р

Підп. до друку 26.04.2010 р.	Формат 60x84 1/16
Друк на ризографі	Ум. друк. арк. 0,6
Тираж 10 пр.	Зам. № 6254

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001